

A Budapesti Gazdasági Szakképzési Centrum

Dobos C. József

Vendéglátóipari Technikum és Szakképző Iskola digitális oktatásra vonatkozó adatkezelési szabályzata

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság tájékoztatása alapján

1. Bevezetés

A Covid-19 járvány első hulláma idején bevezetett tanterven kívüli digitális oktatás számos adatvédelmi és adatbiztonsági kérdést vetett fel, különösen a tananyagok, a diákok feladatainak elvégzését igazoló videofelvételek és más egyéb dokumentumok feltöltése, megosztása és tárolása kapcsán. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a honlapján is közzétett állásfoglalások útján kiemelkedően fontos feladatának tartotta az adatvédelmi tudatosság növelését mind az intézmények, az azok alkalmazásában álló tanítók, tanárok, oktatók, előadók, trénerok és a szülők körében ezen a területen. A vírus második hulláma során, a járvány gyors ütemű terjedése miatt intézményünk is a digitális oktatás részleges (hibrid) bevezetése mellett döntött. A téma aktualitására tekintettel a Hatóság tájékoztatása alapján az iskola az alábbi tájékoztatót adja ki a digitális távoktatás adatvédelmi és adatbiztonsági vonatkozásairól.

A 2018. május 25. napjától hazánkban is közvetlenül alkalmazandó általános adatvédelmi rendelet¹ (a továbbiakban: GDPR) fogalom meghatározásai alapján **személyes adat**² az azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ.

Az oktatási intézmény adatkezelésének jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerinti jogalap (közfeladat ellátása), így annak jogszerűségéhez az érintettek (tanulók) hozzájárulása nem szükséges.

1 Az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

2 GDPR 4. cikk 1. pont: „személyes adat”: azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

A fentiek alapján **a diák neve és egyéb azonosító adatai, az írásbeli és szóbeli számonkérések tartalma, órai hozzászólásai, eredményei, fényképe, valamint a vizsgaeredmények is** személyes adatnak, az adatokon elvégzett bármely művelet pedig adatkezelésnek³ minősül.

Fontos kiemelni, hogy az adatvédelmi szabályozásban **a gyermekek személyes adatait fokozott, különös védelem illeti meg⁴**, tekintettel arra, hogy ők kevésbé lehetnek tisztában a személyes adataik kezelésével összefüggő körülményekkel, ideértve az adatkezelés esetleges kockázatait is.

2. Az iskolai digitális oktatás adatkezelési szabályai

- Az oktató az oktatási intézmény alkalmazásában/nevében jár el és közfeladatot lát el. Az oktatót a gyermekkel kapcsolatosan tudomására jutott adatok vonatkozásában **titoktartási kötelezettség⁵ terheli.**
- Az **adattakarékosság⁶** elve előírja, hogy csak olyan adatot lehet kezelni (gyűjteni és tárolni), amely a cél megvalósításához elengedhetetlenül szükséges és azzal arányos. Tehát például abban az esetben, ha az iskolai (elsősorban gyakorlati) feladat elvégzését videófelvétellel kell a diáknak igazolni, úgy elvárás, hogy a felvételen ne szerepeljen a tanulón kívül más személy, és az otthoni, privát teréből, környezetéből is minél kevesebb látszódjon.
- Egyes esetekben például a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére videófelvétel készítése és feltöltése helyett e kötelezettségek teljesítésének írásban történő igazolása a szülő által, vagy **valós idejű kommunikációra szolgáló módszer** (például online video chat) alkalmazása hatékony.
- **A tanórák élő, valós idejű közvetítése** („streaming”) esetében az adattakarékosság elvére tekintettel a kamerát úgy szükséges elhelyezni, hogy az elsősorban a pedagógust, az általa alkalmazott oktatási eszközöket (tábla, projektor) közvetítse, azon lehetőség szerint csak abban az esetben szerepeljenek diákok, hallgatók, ha az a tanórán végzett tevékenység bemutatásához, a tananyag feldolgozásához szorosan kapcsolódik, ahhoz szükséges.

3 GDPR 4. cikk 2. pont: *„adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.*

4 A GDPR (38) Preambulumbekezdése.

5 A Köznevelési tv. 42. § (1) bekezdése.

6 GDPR 5. cikk (1) bekezdés c) pont: *„a személyes adatok az adatkezelés céljai szempontjából megfelelőek és relevánsak kell, hogy legyenek, és a szükségesre kell korlátozódniuk („adattakarékosság”).*

- A **korlátozott tárolhatóság elve**⁷ értelmében a felvételeket az értékelés megtörténte után az oktató haladéktalanul, vissza nem állítható módon törölni köteles. Az iskolai nem javasolja a megküldött/feltöltött videók külső adathordozóra történő kimásolását.
- A **bizalmasság és integritás alapelvének**⁸ értelmében videófelvelek esetén a felvételek tárolása kapcsán biztosítani kell, hogy jogosulatlan harmadik személy azokhoz ne férhessen hozzá.
- Nyilvánosan elérhető csatornákra, weboldalakra kizárólag oktatási anyagokat töltsön fel az oktató, azokat ne használja személyes adatkezeléssel járó tevékenységre.
- A digitális tananyagok, tanulóktól bekért feladatok, fényképek, videók átküldésére a sokszor elterjedt **e-mail, Messenger, Viber ...stb helyett** az erre a célra szolgáló **platformokat (pl. Classroom)** kell előnyben részesíteni ahol a tanuló a saját fiókjába feltöltött tartalom korlátozott ideig elérhető elérési útját (linkjét) küldi át az oktató számára.
- A számonkérések, dolgozatok kapcsán is érvényesülnie kell a korlátozott tárolhatóság elvének.
- Az iskola az oktatók és a tanulók számára is **egységes (dobosvsi.hu domain név alatti) e-mail** címet hoz létre.
- Az iskola az oktatók számára a nem az oktatási keretrendszerben (pl.: KRÉTA) zajló kommunikáció esetén írja elő a **munkahelyi e-mail cím kötelező alkalmazását**.
- Az iskola a digitális oktatás feladatainak ellátására minden oktatónak laptopot és Sulinet (Eduroam) internet elérést biztosít.
- Az oktató köteles a rendelkezésére álló **digitális eszközök biztonságos használatára**, függetlenül attól, hogy azok a saját eszközei, avagy az oktatási intézmény bocsátotta azokat a rendelkezésére.
- Amennyiben az oktató saját eszközét használja, ez esetben is fontos követelmény az alapvető biztonsági követelmények betartása, így például **jogtisztaszoftverek alkalmazása; víruskeresők, vírusirtók használata; a szükséges frissítések** folyamatos letöltése.
- Ha többen használnak egy eszközt, fontos az ún. **„erős” jelszókövetelmények előírása** és betartása, vagy például bizonyos idejű inaktivitás esetén az automatikus kijelentkeztetés alkalmazása.

Budapest, 2020. október 14.

Juhász Zoltán s.k.

igazgató

7 GDPR 5. cikk (1) bekezdés e) pont: „a személyes adatok tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak a személyes adatok kezelése céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé; a személyes adatok ennél hosszabb ideig történő tárolására csak akkor kerülhet sor, amennyiben a személyes adatok kezelésére a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból kerül majd sor, az e rendeletben az érintettek jogainak és szabadságainak védelme érdekében előírt megfelelő technikai és szervezési intézkedések végrehajtására is figyelemmel („korlátozott tárolhatóság”);”

8 GDPR 5. cikk (1) bekezdés e) pont: „a személyes adatok kezelését oly módon kell végezni, hogy megfelelő technikai vagy szervezési intézkedések alkalmazásával biztosítva legyen a személyes adatok megfelelő biztonsága, az adatok jogosulatlan vagy jogellenes kezelésével, véletlen elvesztésével, megsemmisítésével vagy károsodásával szembeni védelmet is ideértve („integritás és bizalmas jelleg”).”